

Aleg. 311.

Sprawozdanie

Komisji podatkowej o petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej z 18. grudnia 1881 r. (Dz. ust. kraj. Nr. 48. ex 1883) o zniesieniu prawa propinacyjnego w mieście Lwowie

Wysoki Sejmie!

Ustawą krajową z 18. grudnia 1881 r. zniesione zostało prawo propinacyjne w mieście Lwowie bez osobnego specjalnego wynagrodzenia za utratę tego prawa. Tytułem jednak odszkodowania za ubytek w dochodach płynących z prawa propinacyjnego, przyznanem zostało wspomnianą ustawą gminie stołecznego miasta Lwowa prawo poboru opłat miejskich od napojów spirytusowych, piwa i miodu, spożytych w obrębie miasta Lwowa w następującej wysokości:

1. Od wódki i spirytusu tak przy wyrobie, w obrębie miasta Lwowie, jak przy wprowadzeniu 23 ct., czyli 46 halerzy za jeden stopień hektolitrowy, t. j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100-dzielnego alkohometru przy temp. $+ 12^{\circ}$ R. odmierzony stopień. Opłacie tej podlegają przy imporcie także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

2. Od rumu, araku, koniaku, ponczowej esencji, rosolisów i innych słodzonych napojów spirytusowych; przy wprowadzeniu 20 zł. czyli 40 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

3. Od piwa, a to: a) przy wyrobie $15\frac{1}{2}$ ct. czyli 31 hal. za jeden hektol. od każdego stopnia sacharometru brezczi piwnej przy temp. $+ 14^{\circ}$ R; b) przy wprowadzeniu 1 zł. 80 ct. czyli 3 kor. 60 hal. za jeden hektol. (100 litrów) piwa importowanego, bez względu na zawartość stopnia napoju.

4. Od miodowych napojów t. j. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku: a) przy wprowadzeniu 6 zł. 50 ct. czyli 13 koron za jeden hektol. (100 litrów); b) przy wyrobie miodu pitnego 17 zł. 50 ct. czyli 35 koron.

W petycji repr. stoł. miasta Lwowa, domaga się ta, by tuż co podane, a dziś istniejące opłaty od napojów spirytusowych, piwa i miodu podniesione zostały do następującej wysokości:

1. Od araku, koniaku, ponczowej esencji, likierów, rosolisów i innych słodzonych napojów przy wprowadzeniu od jednego hektol. z dzisiejszych kor. 40 *na koron 60*.

2. Od wódki, rumu i spirytusu z dzisiejszych 46 hal. *na 56 hal.*

3. Od piwa przy wyrobie w obrębie miasta Lwowa zamiast dotychczasowych 31 hal. odtąd pobierano 37 halerzy za jeden hektolitr od każdego stopnia sacharometru brezczi piwnej przy temperaturze $+ 14^{\circ}$ R., a więc podniesioną została dzisiejsza opłata z 31 hal. na 37 hal., co czyni zwyżkę przy 10% piwie a jednym hektolitrze z dzisiejszych 3 kor. 10 hal. *na 3 kor. 70 hal.*

4. Od piwa wprowadzonego dzisiejsza opłata od jednego hektolitra czyniąca 3 kor. 60 hal., podniesioną została na 4 korony 35 hal. czyli o 75 hal. a tu już bez względu na stopień tego piwa.

5. Opłaty od miodowych napojów pozostać mają niezmienione.

Już przy pierwotnych rokowaniach Reprezentacji miasta Lwowa z c. k. Rządem co do wysokości ustanowić się mających opłat od napojów spirytusowych i piwa, celem odszkodowania dochodu płynącego z prawa propinacyjnego, a więc rokowaniach poprzedzających wydanie ustawy z 18. grudnia 1881 r. zarysowały się znaczne różnice pomiędzy ówczesnem żądaniem gminy co do wysokości w mowie będących opłat a stanowiskiem co do tej sprawy c. k. Rządu.

Rada miasta Lwowa wychodząc z zapatrywania, że prawo propinacji służące miastom w ich obrębie terytoryalnym, nie ma i nie powinno mieć znaczenia ściśle majątkowego, lecz raczej przedstawiać wartość dochodową, domagała się ustanowienia w mowie będących opłat w wysokości, zabezpieczającej pokrycie potrzeb miasta, nie tylko na daną chwilę, lecz również i na przyszłość.

Ówczesny Rząd stał jednak na stanowisku odmiennem, wychodził on bowiem z założenia, że skoro chodzi o odszkodowanie ubytku w dochodach, to podstawą do tego odszkodowania może być jedynie i wyłącznie dochód istniejący, nie zaś potrzeby miasta w przyszłości.

Nie wdając się w rozbiór krytyczny obu, tuż co skreślonych zasadniczych stanowisk, w chwili wydania ustawy o zniesieniu prawa propinacji w mieście Lwowie, mniema komisya, że przy ocenieniu żądań Reprezentacji stoł. miasta Lwowa, zawartych w petycyi, o której mowa, przedewszystkiem miarodajnymi być muszą, cel wytknięty zamierzoną reformą, tudzież okoliczności, na których żądanie oparto.

Powszechnie wiadomą jest rzeczą, że w ostatniem piętnastoleciu, gmina miasta Lwowa z intenzywnością niezwykłą zajęła się podniesieniem stolicy kraju, pod względem urządzeń zdrowotnych, humanitarnych i instytucyi użyteczności publicznej, i że akcja ta prowadzona z wielką ofiarnością, przechodziła częstokroć miarę zwykłych środków, którymi rzeczona Reprezentacya rozporządzała, lub rozporządzać mogła.

Nie tu miejsce wszystko to wylizczać, co w ostatniem piętnastoleciu zdziałano we Lwowie; skonstatować jedynie winniśmy, że nie wiele miast jest w Państwie, któreby o własnych siłach, a więc bez wszelkiej niemal pomocy z zewnątrz, mogły się pochlubić utworzeniem w ostatniem piętnastoleciu, tyle instytucyi i użyteczności publicznej i cywilizacyjnej, jak właśnie stało się to we Lwowie.

Intenzywność ta w gospodarstwie miasta, której celem było jeżeli nie zupełne zrównanie, to co uajmniej zbliżenie stolicy kraju pod względem zdrowotnym, humanitarnym i cywilizacyjnym do równorzędnych mu stolic, jak n. p. Praga, a choćby Grac — musiała mieć w następstwie obok znacznego obdłużenia — nie mniejsze obciążenie opłatami miejskimi dochodu, płynącego z realności, tudzież z przedsiębiorstw większych.

Podatek więc domowo-czynszowy najwyższy i najuciążliwszy ze wszystkich kategorii podatków stałych w państwie austriackiem, obciążony na domiar wysokiemi dodatkami krajowymi musiał się jednocześnie stać głównem źródłem dochodów miasta Lwowa dla pokrycia zwiększonych inwestycjami wydatków.

A tego stanu rzeczy bezpośrednim następstwem jest dziś to, że mimo nader wysokich stosunkowo czynszów najmu mieszkań, domy we Lwowie — zwłaszcza utrzymywane starannie, a nieobdłużone dają 2 do 2 $\frac{1}{2}$ %; obdłużony zaś hipotecznie do połowy swej wartości nie dają już prawie żadnego oprocentowania od włożonego w nie kapitału.

O dalszem więc obciążaniu dochodów, płynącego z domów we Lwowie wprost mowy być nie może, podnoszenie zaś dalsze dochodów miejskich, za pomocą ustanowienia wyższych dodatków miejskich, czy to podatku państwowego, opłacanego przed przedsiębiorstwa, obowiązane do składania publicznych rachunków, czy od ogólnego podatku zarobkowego, równałoby się dążeniu do spowodowania zaniku i tak mało rozwiniętej przedsiębiorczości.

W tych więc trudnych stosunkach pozostało Reprezentacji miasta Lwowa sięgnąć jedynie do tego źródła, z którego w danych okolicznościach jeszcze najłatwiej zaczerpnąć, — t. j. do podniesienia dochodu miasta z opłat od napojów spirytusowych i piwa.

Komisya więc podatkowa, uznając w zupełności uprawnienie miasta Lwowa w danych stosunkach do podniesienia dochodów swych za pomocą w mowie będą-

cych opłat, mniema, że za obecną drogą przez Reprezentację miasta Lwowa przemawiają nadto pozatem, cośmy już powiedzieli, jeszcze następujące okoliczności:

W pierwszym rzędzie, że z instytucji i urzędzeń, utrzymywanych przez miasto, korzysta cała ludność, a więc stali i niestali mieszkańcy miasta — że przeto chcąc słusznie na ogół ten przerzucić nowe obciążenie, da się to osiągnąć jedynie przez opłaty spożywcze, zwłaszcza tej kategorii, które niejako dobrowolnie każdy uiszcza.

Ze wobec przyznanych opłat i ich wysokości od napojów spirytusowych i piwa innym miastom wyłącznie z tytułu ich potrzeb — miasto Lwów ma wszelkie prawo do ustanowienia tych opłat w wyższym wymiarze — już z tego względem, że opłaty te zawierają jednocześnie i wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacyjnego, nadanego miastu Lwowowi w roku 1789 przywilejem cesarskim, co do wyłącznego prawa wyrobu i wyszynku wódki, piwa i miodu w obrębie miasta Lwowa, tudzież pobierania opłat gminnych od wyrabianych lub sprowadzanych napojów — który to przywilej rozporządzeniem gubernialnem z dnia 6. października 1827 l. 67211 rozszerzony został i na prawo do pobierania opłat policyjnych od wyszynków.

Przychylając się do żądań zawartych w petycji miasta Lwowa, a zmodyfikowanych następnie podczas specjalnej konferencji podpisanego sprawozdawcy z delegatami miasta Lwowa, Komisya podatkowa przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały projekt do zmiany postanowień Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. ust. krajowych Nr. 48 ex 1883, o zniesieniu propinacji i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w kr. st. mieście Lwowie.

Wedle więc tuż co wspomnianego projektu do ustawy — uległyby dzisiejsze opłaty miejskie we Lwowie od napojów spirytusowych i piwa następującemu podwyższeniu:

przy hektolitrze araku, koniaku, ponczowej esencji, likierów, rozolisów i innych słodzonych napojów o 20 koron, przy litrze zatem o 2 korony;

przy hetolitrze 100 stop. spirytusu o dziesięć koron, co przy rozwodnieniu do 50 stopni uczyni przy litrze 5 halerzy;

przy hektolitrze piwa importowanego w obręb miasta 75 halerzy, czyli $\frac{3}{4}$ halerza przy litrze;

przy hektolitrze piwa wewnątrz miasta wyrobionego normalnie 0 stop. 66 halerzy, czyli przy litrze nie całych 7 halerzy.

Wspomnieć nam jeszcze należy, że ustawą krajową z 4. grudnia 1903 przyznane już zostały miastu Krakowowi następujące opłaty, li w uwzględnieniu potrzeb miasta:

od hektolitra rumu, araku, esencji ponczowej, likieru 50 koron;

od hektolitra 100 stop. spirytusu 50 koron;

od hektolitra piwa angielskiego i porteru wprowadzonego 7 koron;

od hektolitra piwa zwykłego 3 korony,

który to stan rzeczy tem silniej usprawiedliwia żądania miasta Lwowa, o ile że w żądaniu miasta Lwowa, jak to już podnieśliśmy, mieści się i wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacji.

Nadmieniając w końcu, że zgodnie z obecnym stanem, utrzymała Komisya ryczałtowo obliczony zwrot opłaty miejskiej przy wywozie piwa z obrębu miasta Lwowa, sądzi jednak, że stan ten nie może trwać zawsze, lecz że przeciwnie administracya Lwowa powinna postarać się o urządzenia, umożliwiające obliczenie zwrotu tego wedle każdego stopnia piwa.

Na podstawie niniejszego wywodu, Komisya podatkowa czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę tu załączoną %.

Przewodniczący i sprawozdawca:

Abrahamowicz.

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48 ex 1883 o zniesieniu propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. mieście Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Art. III. i VI. nstawy krajowej z 18. grudnia 1881 Nr. 48 Dz. u. kr. z roku 1883 znosi się w brzmieniu dotychczasowem i mają odtąd opiewać, jak następuje :

Art. III.

Gminie kr. st. miasta Lwowa przysłuża prawo pobierać następujące miejskie opłaty konsumcyjae:

1. Od araku, koniaku, ponczowej essencyi, likierów, rozolisów i innych słodzonych napojów spirytusowycb, przy wprowadzeniu po 60 K za (1) jeden hektolitr.

2. Od wódki, rumu i spirytusu tak przy wyrobie jak przy wprowadzeniu 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy, tj. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100-dzielnego alkoholometru przy temperaturze $+12^{\circ}$ R. odmierzony stopień.

Opłacie tej podlegają przy imporcie także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

Spirytus należycie wedługistniejących w tej mierze postanowień denaturowany tudzież spirytus używany dla celów przemysłowych wolny od podatku państwowego, wolny jest od tej opłaty.

3. Od piwa, a to:

a) przy wyrobie 37 hal. za jeden hektolitr od każdego stopnia sacharometru brzeczki piwnej, przy temperaturze $+14^{\circ}$ R.;

b) przy wprowadzeniu 4 K 35 hal. za jeden hektolitr piwa importowanego bez względu na stopnie sacharometru.

Przy wyrobie piwa znaleziona przy urzędowem sprawdzeniu warki zwyżka nie przekraczająca 5% ponad zgłoszoną do warki ilość stopni hektolitrycznych ekstraktu (produktu z ilości brzeczki i stopni sacharometru) wolną jest od tej opłaty.

Od zwyżki w wyrobie, o ileby przenosiła 5% zgłoszonej do warki ilości stopni hektolitrycznych ekstraktu, ma być opłata ta niszczoną.

4. Od miodowych napojów, tj. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

- a) przy wprowadzeniu 13 koron za jeden hektolitr (100 litrów);
 b) przy wyrobie miodu pitnego 35 koron za każdy cetnar metryczny (100 kilogramów) miodu przaśnego (patoki) użytego do warzenia czyli wyrobu napoju.

Art. VI.

Przemysłowcom miejscowym, trudniącym się wyrobem, przetwarzaniem lub przerabianiem, tudzież handlem wymienionych w art. III. niniejszej ustawy napojów, jeżeli one bądź przy wyrobie bądź przy wprowadzeniu według postanowień powołanego artykułu opłacone zostały, należy się przy wywozie tych napojów z obrębu położonego wewnątrz linii akcyzowej zwrot miejskiej opłaty konsumcyjnej, w wysokości następującej:

1. za arak, koniak, rozolisy, likwory i esencję ponczową, jeżeli takowe zawierają najmniej 30 procent alkoholu przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów w jednym naczyniu lub we fiaszkach jednolitych, ćwierć, pół lub całolitrowych — 25 koron za jeden hektolitr;

2. za rum, wódkę i spirytus przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów — po 56 halerzy za jeden stopień hektolitrowy t. j. za każdy w jednym hektolitrze, według skali 100-dzielnego alkoholometru odmierzony stopień.

Za inne napoje spirytusowe tak mało osłodzone i zaprawione, że okażą na 100-dzielnym alkoholometrze więcej jak 30 stopni — po 25 koron za każdy hektolitr.

3. Za piwo niezepsute, które przy próbie po wydzieleniu kwasu węglowego wskaże co najmniej $2\frac{1}{2}$ stopnia sacharometru przy eksporcie w ilości co najmniej pół hektolitra — po 3 kor. 80 hal. za jeden hektolitr.

4. Za miód pitny nie zepsuty, przy eksporcie w ilości najmniej 25 litrów, 9 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

Przewóz podlegających miejskiej opłacie konsumcyjnej napojów gorących przez poborowy okręg miasta Lwowa (transito) jest wolnym od opłaty i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego konsumcyjnego podatku rogatkowego.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

